

ARTYKUŁ / ARTICLE

Chrząszcze (Insecta: Coleoptera) Góry Świętej Anny i okolic (Śląsk Opolski)

Beetles (Insecta: Coleoptera) of Góra Świętej Anny ad its vicinity (Opole Silesia)

Rafał RUTA¹, Miłosz A. MAZUR², Janusz GRZYWOCZ³, Jacek HILSZCZAŃSKI⁴, Karol KOMOSIŃSKI⁵,
Roman KRÓLIK⁶, Andrzej LASON⁷, Marek MIŁKOWSKI⁸, Mateusz SAPIEJA⁹, Karol SZAWARYN¹⁰,
Dariusz TARNAWSKI¹¹, Jan TATUR-DYTKOWSKI¹², Tadeusz WOJAS¹³

¹ Zakład Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej, Uniwersytet Wrocławski, ul. Przybyszewskiego 65, 51-148 Wrocław,
e-mail: rafal.ruta@uwr.edu.pl, ORCID: 0000-0001-8515-2385

² Instytut Biologii, Uniwersytet Opolski, 45–052 Opole, ul. Oleska 22, e-mail: milosz@uni.opole.pl, ORCID: 0000-0001-5186-814X

³ Muzeum Górnolśląskie w Bytomiu, Dział Przyrody, pl. Jana III Sobieskiego 2, 41-902 Bytom, e-mail: j.grzywocz@muzeum.bytom.pl

⁴ Zakład Ochrony Lasu, Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary, ul. Braci Leśnej 3, 05-090 Raszyn,
e-mail: hilszczj@ibles.waw.pl, ORCID: 0000-0002-4731-0044

⁵ Katedra Zoologii, Wydział Biologii i Biotechnologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, ul. Oczapowskiego 5, 10-957 Olsztyn,
e-mail: kurcik@uwm.edu.pl

⁶ ul. Mickiewicza 8, 46-200 Kluczbork, e-mail: agrilus@poczta.onet.pl, ORCID: 0000-0001-5499-8193

⁷ ul. Wiejska 4B/85, 15-352 Białystok, e-mail: haptos@interia.pl, ORCID: 0000-0003-2331-3459

⁸ ul. Królowej Jadwigi 19 m. 21, 26-600 Radom, e-mail: milkowski63@wp.pl

⁹ Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław, e-mail: mateusz.sapieja@uwr.edu.pl

¹⁰ Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Twarda 51/55, 00-818 Warszawa, e-mail: k.szawaryn@gmail.com, ODCID: 0000-0002-9329-4268

¹¹ ul. Ciasna 7/11, 80-111 Gdańsk, e-mail: d.tarnawski@wp.pl

¹² ul. Wąwozowa 4/17, 02-796 Warszawa, e-mail: tatur.dytkowski@gmail.com, ORCID: 0009-0006-9347-4724

¹³ Katedra Ochrony Ekosystemów Leśnych, Wydział Leśny UR, al. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków,
e-mail: tadeusz.wojas@urk.edu.pl, ORCID: 0000-0002-8164-5059

ABSTRACT. The results of a beetle survey conducted during the coleopterological symposium of the Polish Entomological Society in the area of Góra Świętej Anny and its vicinity is summarized. Among 333 species recorded, several are rarely collected in Poland, including Staphylinidae: *Cyphea curtula*, Cantharidae: *Cantharis decipiens*, Ptinidae: *Hemicoelus rufipennis*, Mordellidae: *Hoshihananomia perlata*, Tenebrionidae: *Corticeus bicoloroides*, Chrysomelidae: *Oomorpha concolor*, Curculionidae: *Acallocrates colonnellii*, Ceutorhynchus *inaffectatus*, *Dorytomus nebulosus*, *Dorytomus suratus*, *Lixus punctiventris*, and *Zaclarus exiguus*.

KEY WORDS: faunistics, new records, saproxylic species, Southern Poland.

Wstęp

Park Krajobrazowy „Góra Świętej Anny” jest jednym z najmniejszych obiektów tego typu w kraju, zajmuje niewiele ponad 5000 ha. Utworzono go w 1988 roku w celu ochrony i zachowania cennych walorów geologicznych, siedlisk przyrodniczych i wyjątkowych dla regionu wartości kulturowych. Park obejmuje najwyższe wniesienie regionu Chełmu

– Górę Świętej Anny (408 m n.p.m.) na styku Wyżyny i Niziny Śląskiej (SOLON i in. 2018).

Park, jako całość, nigdy nie był przedmiotem szczegółowych badań koleopterologicznych. Najlepiej poznany pod względem owadów jest niewielki rezerwat roślinności kserotermicznej Ligota Dolna i okoliczny kamieniołom, w którym badano motyle (BIELEWICZ 1966, BLAIK i HEBDA 1999, BLAIK 2004, 2006) pluskwiaki różnoskrzydłe (LIS 1994)

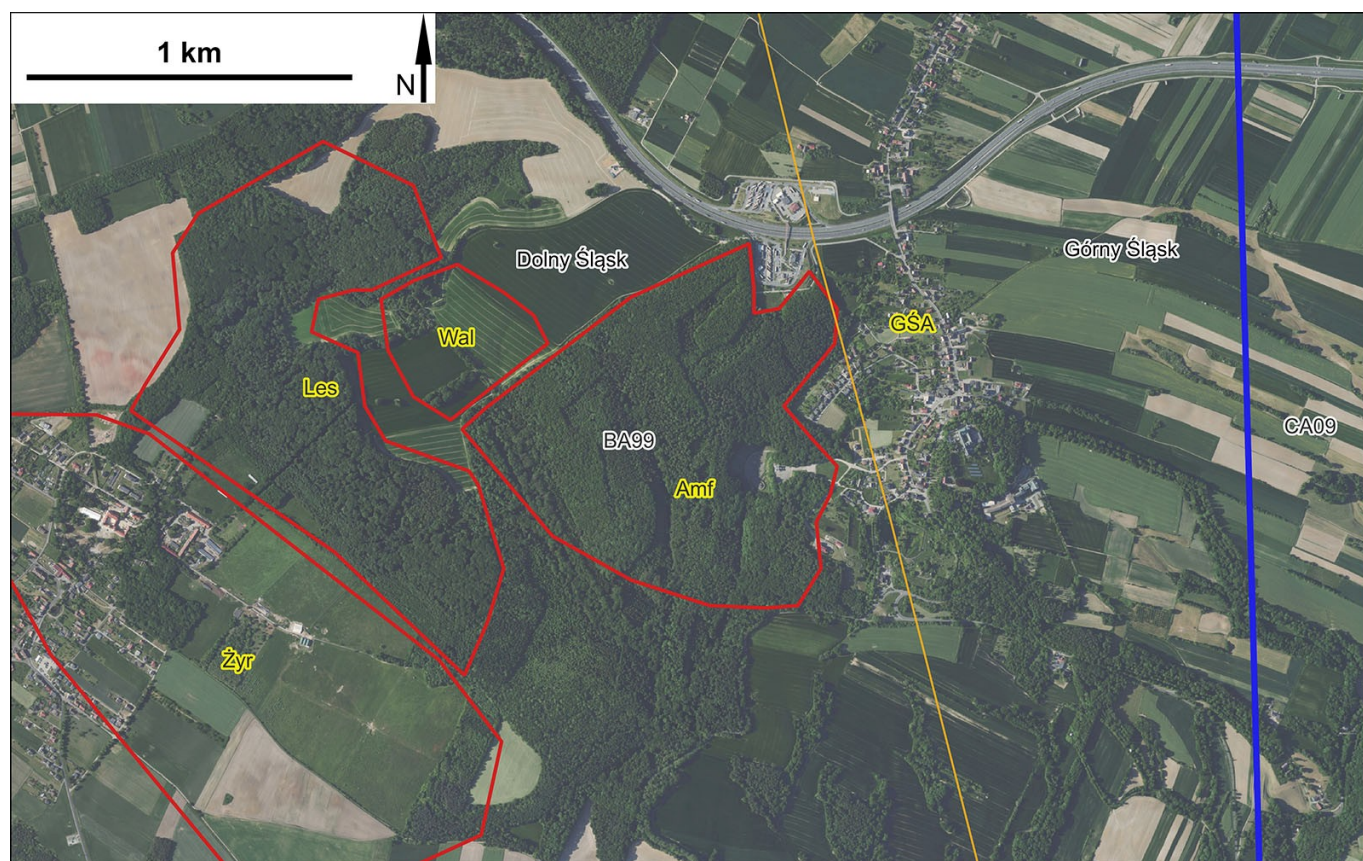
i chrząszcze (KUŚKA 2001, MAZUR 2006, SZOŁTYS i GRZYWOCZ 2014). W samym parku krajobrazowym dość dokładnie badano jedynie pluskwiaki różnoskrzydłe (LIS i DANIELCZOK-DEMSKA 2001, HEBDA 2003, 2006). W bieżącym roku z okolic Góry Świętej Anny wykazano dwa gatunki chrząszczy – Nitidulidae: *Stelidota geminata* (SAY, 1825) (LASOŃ i MIŁKOWSKI 2025) oraz Tenebrionidae: *Cynaetus angustus* (LECONTE, 1851) (WOJAS 2025). Pojedyncze doniesienia o gatunkach z różnych grup owadów pojawiają się w rozmaitej literaturze faunistycznej, gdzie często jako lokalizacja podawane są dawne nazwy, dziś już praktycznie nieużywane, jak Kamienna Góra czy Góra Chelmona lub po prostu Chelmn. W niemieckiej literaturze entomologicznej (np. KOLBE 1927) wzniesienie to znane było jako Sankt Annaberg lub po prostu Annaberg.

W dniach 23-26 maja 2024 roku na terenie Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny” na Śląsku Opolskim, odbyło się 44. Sympozjum Sekcji Koleop-

terologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Niniejsza praca stanowi podsumowanie informacji o ponad 300 gatunkach chrząszczy, stwierdzonych przez uczestników Sympozjum w czasie rekonesansowych obserwacji 24 maja, ale przede wszystkim – podczas wycieczki terenowej, która odbyła się 25 maja.

Teren badań

Prace terenowe prowadzono w dniach 24-25 maja w miejscowości Góra Świętej Anny i w jej okolicach (ryc. 1, 2) – w rejonie amfiteatru (ryc. 3, 4, GPS: 50.4552N, 18.1596E), w rejonie dawnego folwarku Waldhof (ryc. 5, GPS: 50.4595N, 18.1440E), w lasach otaczających rezerwat Lesisko (ryc. 6, 7, GPS: 50.4532N, 18.1478E), w okolicach miejscowości Żyrowa (GPS: 50.4563N, 18.1351E) oraz blisko szczytu wzniesienia w samej miejscowości (GPS: 50.4559N, 18.1712E). Wszystkie stanowiska zlokalizowane są w kwadracie UTM BA99.

Ryc. 1. Okolice Góry Świętej Anny, zaznaczono badane obszary:

Amf – rejon amfiteatru, Les – okolice rez. Lesisko, Wal – rejon dawnego folwarku Waldhof, Żyr – okolice Żyrowej. Niebieska linia to granica między kwadratami UTM, żółta – między Dolnym i Górnym Śląskiem.

Fig. 1. The area around Góra Świętej Anny, with study sites marked: Amf – amphitheatre area,

Les – vicinity of the Lesisko nature reserve, Wal – area of the former Waldhof estate, Żyr – vicinity of Żyrowa.

The blue line marks the boundary between UTM squares; the yellow line marks the border between Lower and Upper Silesia

Ryc. 2. Krajobraz okolic Góry Świętej Anny
(fot. M. MIŁKOWSKI).

Fig. 2. Landscape of the vicinity of Góra Świętej Anny
(photo by M. MIŁKOWSKI).

Ryc. 3. Góra Świętej Anny, amfiteatr (fot. R. RUTA).

Fig. 3. Góra Świętej Anny, the amphitheatre
(photo by R. RUTA).

Ryc. 4. Okolice amfiteatru, stanowisko z bogatą populacją bluszczu i *Oomorphus concolor* (fot. R. RUTA).

Fig. 4. Area near the amphitheatre, site with a rich population of ivy and *Oomorphus concolor*
(photo by R. RUTA).

Ryc. 5. Aleje śródpolne w rejonie dawnego folwarku Waldhof (fot. R. RUTA).

Fig. 5. Field alleys in the area of the former Waldhof estate
(photo by R. RUTA).

Ryc. 6. Stare buki na południowym skraju rez. Lesisko (fot. R. RUTA).

Fig. 6. Old beeches on the southern edge of the Lesisko nature reserve (photo by R. RUTA).

Ryc. 7. Skraj rez. Lesisko (fot. R. RUTA).

Fig. 7. Edge of the Lesisko nature reserve (photo by R. RUTA).

Badany teren znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny”, administracyjnie należy do województwa opolskiego, a w regionalizacji fizycznogeograficznej (SOLON i in. 2018) zlokalizowany jest w mezoregionie Chełmu w zachodniej części makroregionu Wyżyny Śląskiej. Zgodnie z podziałem na krainy przyjętym w Katalogu Fauny Polski (BURAKOWSKI i in. 1973), teren ten leży na granicy Górnego (na wschód od szczytu Góry Św. Anny) i Dolnego Śląska (na zachód od szczytu).

Wyniki

Na badanym terenie odnaleziono 333 gatunki należące do 53 rodzin, których wykaz znajduje się w Tab. 1. Rodziny ułożono w porządku systematycznym (CAI i in. 2022), gatunki w obrębie rodzin – alfabetycznie.

Tabela 1. Wykaz taksonów chrząszczy okolic Góry Świętej Anny.

Skróty: Amf – amfiteatr (Dolny Śląsk); Chcz – objęty ochroną gatunkową (częściową) w Polsce; GŚA – Góra Świętej Anny, miejscowość i otoczenie rezerwatu Góra Świętej Anny, wraz z alejami czereśniowymi między Górą Świętej Anny a Leśnicą (Górny Śląsk); Les – lasy przylegające do rez. Lesisko (Dolny Śląsk); PCLZ – kategoria zagrożenia za: polska czerwona lista zwierząt (PAWŁOWSKI i in. 2002); RLP – relikt lasów pierwotnych, ECKELT i in. 2018; Wal – okolice dawnego folwarku Waldhof (Dolny Śląsk); Żyr – okolice Żyrowej (Dolny Śląsk); * – ponad 10 osobników.

Table 1. A list of beetles recorded in the vicinity of Góra Świętej Anny.

Abbreviations: Amf – amphitheatre (Lower Silesia); Chcz – partially protected species in Poland; GŚA – Góra Świętej Anny, the village and the surrounding area of the Góra Świętej Anny nature reserve, including the cherry tree alleys between Góra Świętej Anny and Leśnica (Upper Silesia); Les – forests adjacent to the Lesisko reserve (Lower Silesia); PCLZ – threat category after: Polish red list of animals, PAWŁOWSKI et al. 2002; RLP – primeval forest relict, ECKELT et al. 2018; Wal – area of the former Waldhof estate (Lower Silesia); Żyr – area around Żyrowa (Lower Silesia); * – more than 10 individuals.

Takson / Taxon	Stanowiska / Localities					Uwagi / Remarks
	Amf	GŚA	Les	Wal	Żyr	
Carabidae [14]						
<i>Abax parallelus</i> (DUFTSCHMID, 1812)	2					
<i>Bembidion lampros</i> (HERBST, 1784)				1		
<i>Carabus auronitens</i> FABRICIUS, 1792	1					Chcz
<i>Carabus granulatus</i> LINNAEUS, 1758		1				
<i>Carabus violaceus</i> LINNAEUS, 1758			1			
<i>Dromius quadrimaculatus</i> (LINNAEUS, 1758)		1	1			
<i>Harpalus anxius</i> (DUFTSCHMIDT, 1812)		1				
<i>Harpalus rufipes</i> (DE GEER, 1774)				1		
<i>Leistus rufomarginatus</i> (DUFTSCHMID, 1812)		1				
<i>Limodromus assimilis</i> (PAYKULL, 1790)				1		
<i>Nebria brevicollis</i> (FABRICIUS, 1792)	1					
<i>Notiophilus biguttatus</i> (FABRICIUS, 1779)			1			
<i>Panagaeus cruxmajor</i> (LINNAEUS, 1758)			1			
<i>Pterostichus melanarius</i> (ILLIGER, 1798)				1		
Scirtidae [1]						
<i>Prionocyphon serricornis</i> (Ph.W.J. MÜLLER, 1821)				2		
Hydrophilidae [1]						
<i>Cercyon analis</i> (PAYKULL, 1798)		6				
Histeridae [9]						
<i>Abraeus granulum</i> ERICHSON, 1839			9			

<i>Abraeus perpusillus</i> (MARSHAM, 1802)			29			
<i>Aeletes atomarius</i> (AUBÉ, 1842)			4			PCLZ: VU
<i>Dendrophilus punctatus</i> (HERBST, 1791)	1		2			
<i>Margarinotus terricola</i> (GERMAR, 1824)		1				
<i>Paromalus flavicornis</i> (HERBST, 1791)		2	*			
<i>Paromalus parallelepipedus</i> (HERBST, 1792)			1			
<i>Platysoma compressum</i> (HERBST, 1783)		1				
<i>Plegaderus caesus</i> (HERBST, 1791)			1			
Leiodidae [4]						
<i>Agathidium varians</i> BECK, 1817	1					
<i>Anisotoma castanea</i> (HERBST, 1791)			1			
<i>Anisotoma humeralis</i> (HERBST, 1791)			1			
<i>Sciodrepoides watsoni</i> (SPENCE, 1813)			2			
Staphylinidae [47]						
<i>Acrulia inflata</i> (GYLLENHAL, 1813)	5					
<i>Anotylus inustus</i> (GRAVENHORST, 1806)	1					
<i>Atheta coriaria</i> (KRAATZ, 1856)		6				
<i>Atheta laticollis</i> (STEPHENS, 1832)			1			
<i>Atheta longicornis</i> (GRAVENHORST, 1802)		1				
<i>Atheta pallidicornis</i> (THOMSON, 1856)	4					
<i>Atheta trinotata</i> (KRAATZ, 1856)		1				
<i>Autalia rivularis</i> (GRAVENHORST, 1802)		1				
<i>Bisnius fimetarius</i> (GRAVENHORST, 1802)		9				
<i>Bolitochara bella</i> MÄRKEL, 1844	2	2	2			
<i>Bolitochara obliqua</i> ERICHSON, 1837	1		2			
<i>Bolitochara tecta</i> ASSING, 2014	2		1			
<i>Cordalia obscura</i> (GRAVENHORST, 1802)		5				
<i>Crataraea suturalis</i> (MANNERHEIM, 1830)		1				
<i>Cyphea curtula</i> (ERICHSON, 1847)			3			
<i>Dinaraea aequata</i> (ERICHSON, 1837)			1			
<i>Gabrius splendidulus</i> (GRAVENHORST, 1802)	3		1			
<i>Gyrophypnus punctulatus</i> (PAYKULL, 1789)		*				
<i>Gyrophana boleti</i> (LINNAEUS, 1758)	3					
<i>Gyrophana manca</i> ERICHSON, 1839	4		2			
<i>Gyrophana minima</i> ERICHSON, 1837	2					
<i>Gyrophana strictula</i> ERICHSON, 1839			3			
<i>Leptusa pulchella</i> (MANNERHEIM, 1831)	1		6			
<i>Liogluta microptera</i> THOMSON, 1867	3					
<i>Mycetoporus lepidus</i> (GRAVENHORST, 1806)			1			
<i>Nicrophorus vespilloides</i> J.F.W. HERBST, 1783			2			
<i>Ocypus ophthalmicus</i> (SCOPOLI, 1763)		1				
<i>Omalium rivulare</i> (PAYKULL, 1789)	2	1				
<i>Oxypoda alternans</i> (GRAVENHORST, 1802)	10					
<i>Oxypoda opaca</i> (GRAVENHORST, 1802)		*				
<i>Philonthus tenuicornis</i> MULSANT et REY, 1853		2				
<i>Phloeopora corticallis</i> (GRAVENHORST, 1802)			1			
<i>Phloeostiba plana</i> (PAYKULL, 1792)	1					
<i>Phosphuga atrata</i> (LINNAEUS, 1758)	1	1				
<i>Placusa tachyporoides</i> (WALTL, 1838)	1					

<i>Quedius xanthopus</i> ERICHSON, 1839		1				
<i>Rugilus erichsoni</i> (FAUVEL, 1867)		1				
<i>Rugilus rufipes</i> GERMAR, 1836		1				
<i>Scaphidium quadrimaculatum</i> OLIVIER, 1790	2		1	1		
<i>Scaphisoma agaricinum</i> (LINNAEUS, 1758)			1			
<i>Scaphisoma boleti</i> (PANZER, 1793)	1					
<i>Sepedophilus testaceus</i> (FABRICIUS, 1793)	1					
<i>Sunius melanocephalus</i> (FABRICIUS, 1793)		1				
<i>Tachinus fimetarius</i> GRAVENHORST, 1802	1	1	1			
<i>Tachinus humeralis</i> GRAVENHORST, 1802		1				
<i>Tachyporus pusillus</i> GRAVENHORST, 1806			1			
<i>Xantholinus longiventris</i> HEER, 1839			1			
Geotrupidae [1]						
<i>Anoplotrupes stercorosus</i> (SCRIBA, 1791)	1		1			
Lucanidae [3]						
<i>Dorcus parallelipedus</i> (LINNAEUS, 1758)		2	1			
<i>Platycerus caraboides</i> (LINNAEUS, 1758)		1				
<i>Sinodendron cylindricum</i> (LINNAEUS, 1758)			1			
Scarabaeidae [6]						
<i>Cetonia aurata</i> LINNAEUS, 1758	1		5	2	1	
<i>Gnorimus nobilis</i> (Linnaeus, 1758)	1					
<i>Onthophagus coenobita</i> (HERBST, 1783)		2				
<i>Oxyomus sylvestris</i> (SCOPOLI, 1763)		1				
<i>Protaetia speciosissima</i> SCOPOLI, 1786	1	1				PCLZ: VU; Chcz
<i>Valgus hemipterus</i> (LINNAEUS, 1758)	1	2	3		1	
Buprestidae [5]						
<i>Agrilus laticornis</i> (ILLIGER, 1803)					1	
<i>Agrilus viridis</i> (LINNAEUS, 1758)			1			
<i>Anthaxia nitidula</i> (LINNAEUS, 1758)		1		*		
<i>Anthaxia quadripunctata</i> (LINNAEUS, 1758)				2	1	
<i>Chrysobothris affinis</i> (FABRICIUS, 1794)				1		
Eucnemidae [2]						
<i>Dromaeolus barnabita</i> (A. VILLA et J. B. VILLA, 1838)			1			
<i>Eucnemis capucina</i> AHRENS, 1812	1		4			
Throscidae [2]						
<i>Aulonothroscus brevicollis</i> (BONVOULOIR, 1859)		1				
<i>Trixagus</i> cf. <i>carinifrons</i> (BONVOULOIR, 1859)			1			
Elateridae [11]						
<i>Agriotes acuminatus</i> (STEPHENS, 1830)	4					
<i>Ampedus pomorum</i> (HERBST, 1784)	1	1				
<i>Athous haemorrhoidalis</i> (FABRICIUS, 1801)				1		
<i>Athous subfuscus</i> (MÜLLER O.F., 1764)	3				1	
<i>Athous vittatus</i> (FABRICIUS, 1792)	1	1		2		
<i>Cardiophorus gramineus</i> (SCOPOLI, 1763)			1			RLP
<i>Dicronychus cinereus</i> (HERBST, 1784)			1			
<i>Ectinus aterrimus</i> (LINNAEUS, 1761)			3	2		
<i>Hemicrepidius niger</i> (LINNAEUS, 1758)				1		
<i>Melanotus villosus</i> (GEOFFROY in FOURCROY, 1785)	1					
<i>Procræus tibialis</i> (LACORDAIRE, 1835)		1	3			

Lycidae [1]						
<i>Lygistopterus sanguineus</i> (LINNAEUS, 1758)		10	*		*	
Lampyridae [1]						
<i>Phosphaenus hemipterus</i> (GEOFFROY, 1762)		1				
Cantharidae [8]						
<i>Cantharis decipiens</i> BAUDI, 1871	1					
<i>Cantharis fusca</i> LINNAEUS, 1758					1	
<i>Cantharis nigricans</i> (MÜLLER O.F., 1776)	1			5		
<i>Cantharis rufa</i> LINNAEUS, 1758				2		
<i>Rhagonycha atra</i> (LINNAEUS, 1767)	1					
<i>Rhagonycha fulva</i> (SCOPOLI, 1763)	1					
<i>Rhagonycha gallica</i> PIC, 1923		1		1		
<i>Rhagonycha lignosa</i> (MÜLLER O.F., 1764)		1		4		
Dermestidae [2]						
<i>Anthrenus verbasci</i> (LINNAEUS, 1767)		1				
<i>Trinodes hirtus</i> (FABRICIUS, 1781)		3				
Ptinidae [10]						
<i>Caenocara bovistae</i> (HOFFMANN, 1803)			1			
<i>Hemicoelus fulvicornis</i> (STURM, 1837)	1	2				
<i>Hemicoelus rufipennis</i> (DUFTSCHMID, 1825)			1			
<i>Hyperisus plumbeus</i> (ILLIGER, 1801)	3		2			
<i>Mesocoelopus niger</i> (MÜLLER, 1821)					*	
<i>Microbregma emarginatum</i> (DUFTSCHMID, 1825)		2				
<i>Ptilinus fuscus</i> (GEOFFROY, 1785)		1				
<i>Ptilinus pectinicornis</i> (LINNAEUS, 1758)		4	*			
<i>Ptinus rufipes</i> (OLIVIER, 1790)	1	1				
<i>Xestobium rufovillosum</i> (DE GEER, 1774)		1	1			
Byturidae [1]						
<i>Byturus ochraceus</i> (SCRIBA, 1790)	4	1	*		4	
Biphyllidae [1]						
<i>Diplocoelus fagi</i> (CHEVROLAT, 1837)			2			PCLZ: DD
Peltidae [1]						
<i>Peltis ferruginea</i> (LINNAEUS, 1758)	1					
Trogossitidae [1]						
<i>Grynocharis oblonga</i> (LINNAEUS, 1758)	1		2			
Dasytidae [2]						
<i>Dasytes plumbeus</i> (MÜLLER O.F., 1776)	*		2	4		
<i>Dasytes virens</i> (MARSHAM, 1802)				2		
Malachiidae [4]						
<i>Axinotarsus marginalis</i> (CASTELNAU, 1840)		3				
<i>Charopus flavipes</i> (PAYKULL, 1798)	1	1		1		
<i>Hypebaeus flavipes</i> (FABRICIUS, 1797)			1			
<i>Malachius bipustulatus</i> (LINNAEUS, 1758)	1				1	
Cleridae [2]						
<i>Opilo mollis</i> (LINNAEUS, 1758)			1	1		
<i>Tillus elongatus</i> (LINNAEUS, 1758)		1	*			
Monotomidae [4]						
<i>Monotoma bicolor</i> A. VILLA et J. B. VILLA, 1835		1				
<i>Rhizophagus bipustulatus</i> (FABRICIUS, 1792)	1	1				

<i>Rhizophagus dispar</i> (PAYKULL, 1800)	1	1	2			
<i>Rhizophagus fenestralis</i> (LINNAEUS, 1758)	1					
Kateretidae [2]						
<i>Brachypterus urticae</i> (FABRICIUS, 1792)		1		2		
<i>Kateretes pedicularius</i> (LINNAEUS, 1758)				1		
Nitidulidae [12]						
<i>Brassicogethes aeneus</i> (FABRICIUS, 1775)	5			1	1	
<i>Brassicogethes viridescens</i> (FABRICIUS, 1787)				2		
<i>Cyllodes ater</i> (HERBST, 1792)	1		*			
<i>Epuraea distincta</i> (GRIMMER, 1841)	1					
<i>Epuraea neglecta</i> (HEER, 1841)	2					
<i>Epuraea unicolor</i> (OLIVIER, 1790)	1					
<i>Epuraea variegata</i> (HERBST, 1793)	3					
<i>Genistogethes carinulatus</i> (FÖRSTER, 1849)		1				
<i>Ipidia binotata</i> REITTER, 1875	1	1				
<i>Lamiogethes brunnicornis</i> (STURM, 1845)				2		
<i>Stachygethes ruficornis</i> (MARSHAM, 1802)		4				
<i>Stelidota geminata</i> (SAY, 1825)	1					LASOŃ i MIŁKOWSKI 2025
Cryptophagidae [3]						
<i>Atomaria linearis</i> JOHNSON et STRAND, 1968		1				
<i>Atomaria lewisi</i> REITTER, 1877		1				
<i>Atomaria longicornis</i> THOMSON, 1863			1			
Silvanidae [2]						
<i>Silvanoprus fagi</i> (GUÉRIN-MÉNÉVILLE, 1844)	3					
<i>Uleiota planatus</i> (LINNAEUS, 1761)	1		*			
Phalacridae [1]						
<i>Phalacrus corruscus</i> (PANZER, 1797)		1				
Cerylonidae [3]						
<i>Cerylon fagi</i> BRISOUT, 1867			2			
<i>Cerylon ferrugineum</i> STEPHENS, 1830			2			
<i>Cerylon histeroides</i> (FABRICIUS, 1792)			2			
Latridiidae [4]						
<i>Cartodere nodifer</i> (WESTWOOD, 1839)	2					
<i>Corticarina similata</i> (GYLLENHAL, 1827)		1				
<i>Corticara gibbosa</i> (HERBST, 1793)		2				
<i>Enicmus fungicola</i> THOMSON, 1868			1			
Corylophidae [1]						
<i>Arthrolips picea</i> (COMOLLI, 1837)		1				
Endomychidae [1]						
<i>Endomychus coccineus</i> (LINNAEUS, 1758)			4			
Mycetaeidae [1]						
<i>Mycetaea subterranea</i> (FABRICIUS, 1801)	4		16			
Coccinellidae [12]						
<i>Aphidecta oblitterata</i> (LINNAEUS, 1758)		5				
<i>Calvia decemguttata</i> (LINNAEUS, 1767)				1		
<i>Exochomus quadripustulatus</i> (LINNAEUS, 1758)		1				
<i>Halyzia sedecimguttata</i> (LINNAEUS, 1758)				1		
<i>Harmonia axyridis</i> (PALLAS, 1773)		2	3	4		
<i>Hyperaspis concolor</i> (SUFFRIAN, 1843)				1		

<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> (LINNAEUS, 1758)		1				
<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i> (LINNAEUS, 1758)	1	2				
<i>Scymnus auritus</i> THUNBERG, 1795		1				
<i>Stethorus punctillum</i> (WEISE, 1891)		1				
<i>Subcoccinella vigintiquatuorpunctata</i> (LINNAEUS, 1758)		2				
<i>Vibidia duodecimguttata</i> (PODA von NEUHAUS, 1761)	2			2		
Mycetophagidae [4]						
<i>Litargus connexus</i> (GEOFFROY in FOURCROY, 1785)	1	1				
<i>Mycetophagus fulvicollis</i> FABRICIUS, 1792			1			
<i>Mycetophagus multipunctatus</i> HELLWIG, 1792	1					
<i>Mycetophagus quadripustulatus</i> (LINNAEUS, 1761)	1					
Ciidae [15]						
<i>Cis boleti</i> (SCOPOLI, 1763)			*			
<i>Cis castaneus</i> (HERBST, 1793)			7			
<i>Cis comptus</i> GYLLENHAL, 1827	1		2			
<i>Cis dentatus</i> MELLIÉ, 1849			2			
<i>Cis festivus</i> (PANZER, 1793)			2			
<i>Cis fusciclavis</i> NYHOLM, 1953	1		2			
<i>Cis glabratus</i> MELLIÉ, 1849			2			
<i>Cis micans</i> (FABRICIUS, 1792)			3			
<i>Ennearthron cornutum</i> (GYLLENHAL, 1827)			5			
<i>Octotemnus glabriculus</i> (GYLLENHAL, 1827)	5		*			
<i>Orthocis alni</i> (GYLLENHAL, 1813)			8			
<i>Ropalodontus perforatus</i> (GYLLENHAL, 1813)			*			
<i>Ropalodontus strandi</i> (LOHSE, 1969)			1			
<i>Sulcacis fronticornis</i> (PANZER, 1805)			6			
<i>Sulcacis nitidus</i> (FABRICIUS, 1792)			1			
Melandryidae [4]						
<i>Conopalpus testaceus</i> (OLIVIER, 1790)		2		1		
<i>Orchesia luteipalpis</i> MULSANT et GUILLEBEAU, 1857			4			
<i>Orchesia micans</i> (PANZER, 1793)		2				
<i>Phloiotrya rufipes</i> (GYLLENHAL, 1810)			1			
Mordellidae [2]						
<i>Hoshihananomia perlata</i> (SULZER, 1776)				1		PCLZ: LC
<i>Tomoxia bucephala</i> COSTA, 1854			2			
Zopheridae [3]						
<i>Bitoma crenata</i> (FABRICIUS, 1775)	2		*			
<i>Pycnomerus terebrans</i> (OLIVIER, 1790)			1			PCLZ: EN; RLP
<i>Synchita humeralis</i> (FABRICIUS, 1792)	2	1	2			
Tenebrionidae [16]						
<i>Allecula morio</i> (FABRICIUS, 1787)			1			
<i>Bolitophagus reticulatus</i> (LINNAEUS, 1767)			*		1	
<i>Corticeus bicolor</i> (OLIVIER, 1790)	1		1			
<i>Corticeus bicoloroides</i> ROUBAL 1933			1			RLP
<i>Corticeus unicolor</i> PILLER et MITTERPACHER, 1783			6			
<i>Crypticus quisquilius</i> (LINNAEUS, 1761)	1					
<i>Cynaesus angustus</i> LECONTE, 1851		7				WOJAS 2025
<i>Diaperis boleti</i> (LINNAEUS, 1758)	1		1	1		
<i>Isomira thoracica</i> (FABRICIUS, 1792)		1				

<i>Lagria atripes</i> MULSANT et GUILLEBEAU, 1855	1			1		
<i>Mycetochara maura</i> (FABRICIUS, 1792)	1	1	2			
<i>Neomidia haemorrhoidalis</i> (FABRICIUS, 1787)	2					
<i>Palorus depressus</i> (FABRICIUS, 1790)			2			
<i>Platydemia violacea</i> (FABRICIUS, 1790)		1				
<i>Stenomax aeneus</i> (SCOPOLI, 1763)		2				
<i>Uloma culinaris</i> (LINNAEUS, 1758)		3	6			
Oedemeridae [4]						
<i>Oedemera femorata</i> (SCOPOLI, 1763)			1		2	
<i>Oedemera podagrariae</i> (LINNAEUS, 1767)			1			
<i>Oedemera virescens</i> (LINNAEUS, 1767)		1				
<i>Oedemera viridula</i> SEIDLITZ, 1899		1				
Pyrochroidae [2]						
<i>Pyrochroa coccinea</i> (LINNAEUS, 1760)	1		3			
<i>Schizotus pectinicornis</i> (LINNAEUS, 1758)			*			
Salpingidae [3]						
<i>Lissodema denticolle</i> (GYLLENHAL, 1813)			3			
<i>Salpingus planirostris</i> (FABRICIUS, 1787)	1	4	7			
<i>Vincenzellus ruficollis</i> (PANZER, 1794)	2		3			
Scraptiidae [3]						
<i>Anaspis flava</i> (LINNAEUS, 1758)				4		
<i>Anaspis frontalis</i> (LINNAEUS, 1758)				6		
<i>Anaspis thoracica</i> (LINNAEUS, 1758)				3		
Cerambycidae [21]						
<i>Agapanthia villosoviridescens</i> (DEGEER, 1775)				3		
<i>Alosterna tabacicolor</i> (DEGEER, 1775)	2	6	*		1	
<i>Anisarthron barbipes</i> (SCHRANK von PAULA, 1781)					1	
<i>Clytus arietis</i> (LINNAEUS, 1758)		1				
<i>Dinoptera collaris</i> (LINNAEUS, 1758)			3		1	
<i>Exocentrus adspersus</i> MULSANT, 1846		1				
<i>Exocentrus punctipennis</i> MULSANT et GUILLEBEAU, 1856	1					
<i>Glaphyra umbellatarum</i> (SCHREBER, 1759)	1	2				
<i>Grammoptera ruficornis</i> (FABRICIUS, 1781)	6		3	3		
<i>Leiopus nebulosus</i> (LINNAEUS, 1758)			1			
<i>Leiopus taeniatus</i> (GMELIN, 1790)	1		1			
<i>Pachytodes cerambyciformis</i> (SCHRANK, 1781)			3	1	1	
<i>Phymatodes testaceus</i> (LINNAEUS, 1758)		4				
<i>Pogonocherus hispidus</i> (LINNAEUS, 1758)	8	4				
<i>Rhagium mordax</i> (DE GEER, 1775)	1					
<i>Rhamnusium bicolor</i> (SCHRANK von PAULA, 1781)		1				
<i>Saperda scalaris</i> (LINNAEUS, 1758)		1				
<i>Stenurella melanura</i> (LINNAEUS, 1758)				3	1	
<i>Stenurella nigra</i> (LINNAEUS, 1758)			2		1	
<i>Stictoleptura maculicornis</i> (DE GEER, 1775)	1		1		1	
<i>Stictoleptura scutellata</i> (FABRICIUS, 1781)	1	1				
Chrysomelidae [12]						
<i>Cassida rubiginosa</i> (SCHMIDT W.L., 1841)		1				
<i>Cassida vibex</i> LINNAEUS, 1767					1	
<i>Chaetocnema hortensis</i> (GEOFFROY, 1785)	1					

<i>Crepidodera aurata</i> (MARSHAM, 1802)		1				
<i>Hispa atra</i> LINNAEUS, 1767			2			
<i>Leptinotarsa decemlineata</i> SAY, 1824			1			
<i>Oomorphus concolor</i> (STURM, 1807)	10					
<i>Oulema duftschmidi</i> (REDTENBACHER, 1874)				2		
<i>Oulema melanopus</i> (LINNAEUS, 1758)				1		
<i>Psylliodes chrysocephala</i> (LINNAEUS, 1758)				2	2	
<i>Smaragdina affinis</i> (ILLIGER, 1794)				1		
<i>Smaragdina aurita</i> (LINNAEUS, 1767)	1					
Anthribidae [3]						
<i>Anthribus nebulosus</i> FORSTER, 1770		4				
<i>Dissoleucas niveirostris</i> (FABRICIUS, 1798)			2			
<i>Platystomos albinus</i> (LINNAEUS, 1758)			1			
Attelabidae [2]						
<i>Tatianaerhynchites aequatus</i> (LINNAEUS, 1767)		1				
<i>Temnocerus coeruleus</i> (FABRICIUS, 1798)		1				
Apionidae [7]						
<i>Catapion seniculus</i> (KIRBY, 1808)	4					
<i>Exapion fuscirostre</i> (FABRICIUS, 1775)		3				
<i>Ischnopterapion loti</i> (KIRBY, 1808)	1					
<i>Ischnopterapion virens</i> (HERBST, 1797)	4	4				
<i>Protapion apricans</i> (HERBST, 1797)	2					
<i>Protapion fulvipes</i> (GEOFFROY, 1785)		2				
<i>Stenopterapion tenue</i> (KIRBY, 1808)		1				
Curculionidae [47]						
<i>Acalles fallax</i> BOHEMAN, 1844			1			
<i>Acallobrates colonnelii</i> BAHR, 2003			3			
<i>Anthonomus pedicularius</i> (LINNAEUS, 1758)		1	1	1		
<i>Anthonomus rubi</i> (HERBST, 1795)		1		1		
<i>Brachysomus echinatus</i> (BONSDORFF, 1785)	1					
<i>Ceutorhynchus inaeffectatus</i> GYLLENHAL, 1837		1				
<i>Ceutorhynchus obstrictus</i> (MARSHAM, 1802)		1				
<i>Ceutorhynchus pallidactylus</i> (MARSHAM, 1802)			1			
<i>Charagmus gressorius</i> (FABRICIUS, 1792)		2				
<i>Dorytomus dejeani</i> FAUST, 1883	1	1				
<i>Dorytomus filirostris</i> (GYLLENHAL, 1835)		2	1			
<i>Dorytomus ictor</i> (HERBST, 1795)		2	1			
<i>Dorytomus longimanus</i> (FORSTER, 1771)		*				
<i>Dorytomus melanophthalmus</i> (PAYKULL, 1792)		1				
<i>Dorytomus nebulosus</i> (GYLLENHAL, 1835)		3				
<i>Dorytomus rufatus</i> (BEDEL, 1888)			1			
<i>Dorytomus suratus</i> (GYLLENHAL, 1835)		1				
<i>Dorytomus taeniatus</i> (FABRICIUS, 1781)		5				
<i>Dorytomus tortrix</i> (LINNAEUS, 1760)			1			
<i>Eusomus ovulum</i> GERMAR, 1823	*					
<i>Exomias pellucidus</i> (BOHEMAN, 1834)	3	4		1		
<i>Liophloeus lentus</i> GERMAR, 1823		1				
<i>Lixus punctiventris</i> BOHEMAN, 1835	1					PCLZ: VU
<i>Nedyus quadrimaculatus</i> (LINNAEUS, 1758)	3				4	

<i>Orchestes hortorum</i> (FABRICIUS, 1792)	x					
<i>Parethelcus pollinarius</i> (FORSTER, 1771)	1					
<i>Phloeophagus lignarius</i> (MARSHAM, 1802)			*			
<i>Phloeophagus thomsoni</i> (GRILL, 1898)			1			
<i>Phyllobius argentatus</i> (LINNAEUS, 1758)			1	1		
<i>Phyllobius glaucus</i> (SCOPOLI, 1763)	1		1			
<i>Phyllobius pomaceus</i> GYLLENHAL, 1834				1		
<i>Pityogenes chalcographus</i> (LINNAEUS, 1760)		1				
<i>Pityogenes quadridens</i> (HARTIG, 1834)		1				
<i>Polydrusus picus</i> (FABRICIUS, 1792)	1	6		4		
<i>Polydrusus tereticollis</i> (DEGEER, 1775)			1			
<i>Pseudophloeophagus truncorum</i> (STEPHENS, 1831)		2				
<i>Rhamphus oxyacanthae</i> GRAVENHORST, 1806		9				
<i>Rhamphus pulicarius</i> (HERBST, 1795)		1				
<i>Sciaphilus asperatus</i> (BONSDORFF, 1785)	2					
<i>Sitona languidus</i> GYLLENHAL, 1834	1					
<i>Sitona sulcifrons sulcifrons</i> (THUNBERG, 1798)	2					
<i>Strophosoma melanogrammum</i> (FORSTER, 1771)	1					
<i>Tanymecus palliatus</i> (FABRICIUS, 1787)					1	
<i>Tychius picirostris</i> (HERBST, 1797)		1				
<i>Tychius stephensi</i> SCHOENHERR, 1835	2					
<i>Xylosandrus germanus</i> (BLANDFORD, 1894)		1				
<i>Zacladus exiguus</i> (OLIVIER, 1807)	1					

Przegląd wybranych gatunków

Cyphea curtula (ERICHSON, 1847) (Staphylinidae)

- południowy skraj rez. Lesisko, otrząsane z gałęzi martwego buka, 25 V 2024, 3 exx., leg. R. RUTA.

Gatunek związany z dobrze zachowanymi lasami, znany w Polsce z Puszczy Białowieskiej (BOROWIEC i in. 1992), Pojezierza Mazurskiego (SALMONOWICZ 2001), Puszczy Kampinoskiej (MARCZAK 2020), Puszczy Knyszyńskiej (MARCZAK i in. 2023, GUTOWSKI i in. 2024), Gór Świętokrzyskich (BURAKOWSKI i in. 1981), Dolnego Śląska (SCHOLZ 1934), Turnicy w Beskidzie Wschodnim (TRELLA 1929) i Zabrze na Górnym Śląsku (RIEHN 1913). Występuje pod korą drzew liściastych i w chodnikach ksylofagicznych chrząszczy i motyli (BURAKOWSKI i in. 1981).

Cantharis decipiens BAUDI, 1871 (Cantharidae)

- rejon amfiteatru, na północ od amfiteatru, w lesie liściastym, czerpakowanie, 25 V 2024, 1 ex., leg. K. KOMOSIŃSKI.

Rzadko spotykany, leśny omomilek związany z buczynami, grądami i innymi lasami liściastymi. Prawdopodobnie w ostatnim półwieczu zwiększył liczebność w Polsce, wzrosła bowiem liczba obserwacji tego gatunku (KUŚKA 1995).

Hemicoelus rufipennis (DUFTSCHMID, 1825) (Ptinidae)

- skraj rez. Lesisko, 25 V 2024, 1 ex., leg. K. KOMOSIŃSKI.

Gatunek uchodzący za bardzo rzadki, którego większość stanowisk pochodzi z XIX i początku XX w. (BURAKOWSKI i in. 1986). W ostatnich latach liczba obserwacji tego chrząszcza wzrasta: był ostatnio znajdowany na Pogórzu Przemyskim (BUCHHOLZ i MELKE 2018), w Puszczy Knyszyńskiej (GUTOWSKI i in. 2024), Świętokrzyskim Parku Narodowym (BUCHHOLZ i in. 2021) i na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej (SZAFRANIEC i in. 2023), prawdopodobnie rozszerza swój zasięg i zwiększa liczebność.

Hoshihananomia perlata (SULZER, 1776) (Mordellidae)

- rejon dawnego folwarku Waldhof, otrząsane z krzewu *Sambucus nigra* L., 25 V 2024, 1 ex., leg. R. RUTA.

Saproksyliczny przedstawiciel rodziny rozwijający się na martwych drzewach liściastych różnych gatunków. Do niedawna uchodził za wielką rzadkość faunistyczną, jednak ostatnie lata przyniosły wzrost liczby obserwacji i poza stanowiskami na południu

Polski, odnaleziono go również na północy kraju, m.in. w Puszczy Białowieskiej, na Pojezierzu Mazurskim, Pojezierzu Pomorskim, Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej, potwierdzono również jego występowanie na Dolnym Śląsku (KUBISZ i SZWAŁKO 1991, GUTOWSKI i in. 2010, KUBISZ i in. 2010, PRZEWOŹNY 2012, RUTA i ŻUK 2017, SZAWARYN 2019, RUTA i in. 2024).

Corticeus bicoloroides
ROUBAL, 1933 (Tenebrionidae)

- skraj rez. Lesisko, 25 V 2024, 1 ex., leg. K. KOMOSIŃSKI.

Chrząszcz stosunkowo niedawno wykazany z Polski (KUBISZ 2000), na podstawie historycznych okazów zebranych w Beskidzie Wschodnim i na Górnym Śląsku, o wciąż niedostatecznie poznanym rozmieszczeniu w kraju. Ostatnio był wykazywany z zachodniej części kraju (KONWERSKI i in. 2015, 2017, KONWERSKI 2023). Uznawany jest za relikt lasów pierwotnych (ECKELT i in. 2018), na czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce posiada kategorię DD (dane niepełne) (PAWŁOWSKI i in. 2002).

Oomorphus concolor (STURM, 1807)
(Chrysomelidae)

- rejon amfiteatru, otrząsane z girland bluszczu *Hedera helix* L. porastającego skały wapienne, 25 V 2024, 10 exx., leg. R. RUTA.

Gatunek znany w Polsce z rozproszonych stanowisk w południowej części kraju, rozwijający się na bluszczu *Hedera helix* L. (KASAP i CROWSON 1976), a masowe występowanie tej rośliny na stanowisku tłumaczy obecność *O. concolor*. Z PK Góra Świętej Anny wykazany przez SZOŁTYSA i GRZYWOCZA (2014)

Acallocrates colonnellii BAHR, 2003 (Curculionidae)

- południowy skraj rez. Lesisko, otrząsane z gałęzi buka, 25 V 2024, 3 exx., leg. R. RUTA.

Gatunek wykazany w Polsce z kilkunastu stanowisk, głównie z południowo-wschodniej części kraju (MAZUR i in. 2015). Rzadko wykazywany ze względu na skryty tryb życia w ściółce i kryptyczne ubarwienie. Pozyskiwany najczęściej poprzez odławianie do pułapek barierowych oraz w wyniku hodowli z gałęzi dębowych i bukowych, w których się rozwija. Zasadza ciepłe lasy liściaste, choć znajduje się także w zadrzewieniach parkowych (MAZUR i in. 2015, WANAT i in. 2016). Ogólnikowo podawany ze Śląska jako *A. denticollis* (BURAKOWSKI i in. 1995).

Ceutorhynchus inaffectatus
GYLLENHAL, 1837 (Curculionidae)

- Góra Świętej Anny, aleja czereśniowa (50.4466 18.1817), zebrany czerpakiem z okolicznych roślin, 25 V 2024, 1 ex., leg. M.A. MAZUR.

Rzadko poławiany gatunek, znany z 11 krain, choć zapewne szerzej rozmieszczony. Biologicznie związany w kraju z wieczornikiem damskim *Hesperis matronalis* L., w którego owocach rozwija się larwa. Roślina ta pochodzi z południowej Europy i znana jest w Polsce od XVII wieku. Regularnie przechodzi z upraw ogrodowych do naturalnego środowiska, gdzie dziczeje i porasta nasłonecznione skraje lasów, murawy i środowiska ruderalne (RUTKOWSKI 2004). Niewielka liczba doniesień o *C. inaffectatus* może być wynikiem antropogenicznego charakteru rośliny żywicielskiej, na co wskazywał WANAT i in. (2023).

Dorytomus nebulosus FORSTER, 1770
(Curculionidae)

- Góra Świętej Anny, 25 V 2024, 3 exx., leg. M.A. MAZUR.

Gatunek znany z niespełna 10 krain, rzadko poławiany. Z Górnego Śląska podawany z okolic Cieszyna i Mikołowa (KUŚKA 1999). Z Dolnego Śląska podawany współcześnie z okolic Wrocławia (BURAKOWSKI i in. 1995). Rozwija się na topolach – białej *Populus alba* L. i czarnej *P. nigra* L., larwy żerują w pąkach. Odłowiony za pomocą czerpaka, z traw rosnących pod okazałą topolą czarną.

Dorytomus suratus (GYLLENHAL, 1835)
(Curculionidae)

- Góra Świętej Anny, południowa część miejscowości, na okazałej topoli czarnej *Populus nigra* L., 25 V 2024, 1 ex., leg. R. RUTA.

Pomimo, że prawdopodobnie występuje w całym kraju, to jest dość rzadko obserwowany (BURAKOWSKI i in. 1995). Ostatnio podany z okolic Wałbrzycha (NIEDOJAD 2015). Odłowiony w takich samych okolicznościach, jak poprzedni gatunek. Biologicznie związany z topolą czarną.

Lixus punctiventris BOHEMAN, 1835 (Curculionidae)

- rejon amfiteatru, 25 V 2024, 1 ex., leg. M.A. MAZUR.

Do niedawno bardzo rzadki gatunek, znany jedynie z kilku historycznych stanowisk w południowej Polsce (BURAKOWSKI i in. 1993). Stosunkowo niedawne badania na obszarze Małopolski i Gór Świętokrzyskich wykazały, że gatunek ten może być w Polsce dużo szerzej rozmieszczony niż wynika to

z doniesień faunistycznych, a przyczyną jest trudność w pozyskaniu gatunku klasycznymi metodami entomologicznymi (WANAT 2011). Na badanym obszarze licznie zasiedlał pępawy dwuletnie *Crepis biennis* L. rosnące na poboczach dróg i ruderaliach. Pępawa wydaje się być w naszym kraju podstawową rośliną żywicielską. Udało się go także wyhodować z goryczela jastrzębcowatego *Picris hieracioides* L. (WANAT 2011). Larwa żeruje w łodydze. Ze względu na uprzednio notowaną rzadkość występowania został on wpisany na czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce z kategorią VU (narażony) (PAWŁOWSKI i in. 2002).

Zacludus exiguus (OLIVIER, 1807) (Curculionidae)

– na północ od amfiteatru, w lesie liściastym, 25 V 2024, 1 ex., leg. K. KOMOSIŃSKI.

Gatunek o zasięgu południowoeuropejskim, stosunkowo niedawno odkryty po raz pierwszy w Polsce w okolicach Kietrza i Lubotynia na południu Opolszczyzny, blisko czeskiej granicy (WANAT i RUTA 2018). Późniejsze badania w tym samym rejonie potwierdziły jego liczne występowanie (WANAT i in. 2022). Gatunek związany z różnymi gatunkami bodziszek *Geranium* spp. porastających pobocza dróg, ruderalia i podobne, dobrze nasłonecznione miejsca. Bliskość Bramy Morawskiej sugeruje, że to najprawdopodobniej tym szlakiem migracyjnym dostał się on do Polski. Migracja ta miała miejsce zapewne niedawno, jako że badania entomologiczne w rejonie Bramy Morawskiej były prowadzone dość intensywnie pod koniec zeszłego wieku (KUŚKA 2001). Szczegółowe informacje dotyczące rozmieszczenia i biologii gatunku podają WANAT i RUTA (2018). Stanowisko na Górze Św. Anny jest obecnie najdalej wysuniętym na północ w naszym kraju po wschodniej stronie Odry. Zapewne zasięg tego gatunku jest dużo szerszy, zwłaszcza wnioskując po dość powszechnym występowaniu jego roślin żywicielskich. Gatunek nowy dla Dolnego Śląska.

Podsumowanie

Krótkie obserwacje przeprowadzone na słabo poznanym pod względem koleopterofauny obszarze zaowocowały odnalezieniem 333 gatunków chrząszczy, w tym dwóch objętych częściową ochroną gatunkową oraz 6 z polskiej czerwonej listy zwierząt (por. Tab. 1). Ta stosunkowo wysoka liczba odzwierciedla duże zróżnicowanie środowisk – od ciepłolubnych muraw, alej śródpolnych, po lasy liściaste, z dużym udziałem drzew zamierających i martwych. Wśród gatunków saproksylicznych na uwagę zasługują trzy uznawane za relikty lasów pierwotnych umieszczone na liście ECKELTA i in. (2018) – *Cardiophorus gramineus*, *Corticeus*

bicoloroides i *Pycnomerus terebrans*, ale także kilka innych związanych z dobrze zachowanymi ekosystemami leśnymi, np. *Aeletes atomarius*, *Cyphea curtula*, *Hoshihananomia perlata*. Okolice Góry Świętej Anny na czele z obszarem Parku Krajobrazowego zasługują na podjęcie długoterminowych, planowych badań nad entomofauną tego interesującego obszaru.

Podziękowania

Składamy serdeczne podziękowania Zespołowi Opolskich Parków Krajobrazowych, a szczególnie kierownikowi oddziału PK Góry Świętej Anny Pani Beacie WIELGOSIK, za wszelką pomoc udzieloną podczas organizacji 44. Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej PTE. Za udostępnienie obserwacji dziękujemy Nikoli GÓRAL i Piotrowi MIKOŁAJCZUKOWI, a za oznaczenie części Curculionidae dziękujemy Markowi WANATOWI.

SUMMARY

A two-day reconnaissance survey of the coleopteran fauna in the vicinity of Góra Świętej Anny resulted in the identification of 333 beetle species, including two under partial species protection and six listed on the Polish Red List of Animals. This relatively high number reflects the considerable diversity of habitats – ranging from thermophilous grasslands and mid-field alleys to deciduous forests with a significant presence of dying and dead trees. Among the saproxylic species, special attention should be given to three considered relics of primeval forests – *Cardiophorus gramineus*, *Corticeus bicoloroides* and *Pycnomerus terebrans*. Several other species associated with well-preserved forest ecosystems are also noteworthy, including *Aeletes atomarius*, *Cyphea curtula*, and *Hoshihananomia perlata*. Studies on the beetle fauna of the Góra Świętej Anny region should be continued.

PIŚMIENNICTWO

- BIELEWICZ M. 1966. Motyle Kamiennej Góry w Ligocie Dolnej pow. Strzelce Opolskie. Rocznik Muzeum Górnośląskiego. Przyroda, 3: 1-72.
- BLAIK T. 2004. Macrolepidoptera (Lasiocampoidea, Bombycoidea, Drepanoidea, Geometroidea, Noctuoidea) of Równina Opolska and Chełm. Opole Scientific Society, Nature Journal, 37: 67-93.
- BLAIK T. 2006. Butterflies (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea) of anthropogenic habitats of Chełm. (ss. 125-136). [W:] NOWAK A., HEBDA G. (red.): Biodiversity of quarries and pits. Opole-Góraźdże. 200 ss.
- BLAIK T., HEBDA G. 1999. Wpływ ścisłej ochrony muraw kserotermicznych na ich entomofaunę na przykładzie rezerwatu „Ligota Dolna” na Opolszczyźnie. Przegląd Przyrodniczy, 10: 183-188.
- BOROWIEC L., KANIA J., WANAT M. 1992. Chrząszcze (Coleoptera) nowe dla Puszczy Białowieskiej. Wiadomości Entomologiczne, 11 (3): 133-141.

- BUCHHOLZ L., KOMOSIŃSKI K., MELKE A., SIKORA-MARZEC P. 2021. Chrząszcze (Coleoptera) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. *Wiadomości Entomologiczne*, **40** (Supl.): 1-273.
- BUCHHOLZ L., MELKE A. 2018. Owady – chrząszcze – Coleoptera. (ss. 314-377). [W:] BOĆKOWSKI M.D. (red.): Projektowany Turnicki Park Narodowy. Stan walorów Przyrodniczych – 35 lat od pierwszego projektu parku narodowego na Pogórzu Karpackim. Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze, Nowosiółki Dydyńskie. 401 ss.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1973. Chrząszcze Coleoptera, Biegaczowate. Carabidae, cz. 1. Katalog Fauny Polski, **23** (2): 1-232.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1981. Chrząszcze Coleoptera, Kusakowate – Staphylinidae, część 3: Aleocharinae. Katalog Fauny Polski, **23** (8): 1-330.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1986. Chrząszcze – Coleoptera. Dermestoidea, Bostrichoidea, Cleroidea i Lymexyloidea. Katalog Fauny Polski, **23** (11): 1-243.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1993. Chrząszcze – Coleoptera. Ryjkowce – Curculionidae, część 1. Katalog Fauny Polski, **23** (19): 1-304.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1995. Chrząszcze – Coleoptera. Ryjkowce – Curculionidae, część 2. Katalog Fauny Polski, **23** (20): 1-310.
- CAI CH., TIHELKA E., GIACOMELLI M., LAWRENCE J. F., ŚLPIŃSKI A., KUNDRATA R., YAMAMOTO S., THAYER M. K., NEWTON A. F., LESCHEN R.A.B., GIMMEL M.L., LÜ L., ENGEL M.S., BOUCHARD P., HUANG D., PISANI D., DONOGHUE P. C.J. 2022. Integrated phylogenomics and fossil data illuminate the evolution of beetles. *Royal Society of Open Science*, **9**: 211771.
- ECKELT A., MÜLLER J., BENSE U., BRUSTEL H., BÜBLER H., CHITTARO Y., CIZEK L., FREI A., HOLZER E., KADEJ M., KAHLEN M., KÖHLER F., MÖLLER G., MÜHLE H., SANCHEZ A., SCHAFFRATH U., SCHMIDL J., SMOLIS A., SZALLIES A., NÉMETH T., WURST C., THORN S., CHRISTENSEN R.H.B., SEIBOLD S. 2018. "Primeval forest relict beetles" of Central Europe: a set of 168 umbrella species for the protection of primeval forest remnants. *Journal of Insect Conservation*, **22**: 15-28.
- GUTOWSKI J.M., KUBISZ D., SUĆKO K., ZUB K. 2010. Sukcesja saproksylicznych chrząszczy (Coleoptera) na powierzchniach pohuraganowych w drzewostanach sosnowych w Puszczy Piskiej. *Leśne Prace Badawcze*, **71** (3): 279-298.
- GUTOWSKI J.M., SUĆKO K., LASOŃ A., BOROWSKI J., BYK A., GAZUREK T., GREŃ CZ., KOMOSIŃSKI K., KRÓLIK R., KUBISZ D., MAZUR M.A., MOKRZYCKI T., PLEWA R. 2024. Chrząszcze (Coleoptera) Puszczy Knyszyńskiej. Instytut Badawczy Leśnictwa. 743 ss.
- HEBDA G. 2003. Uzupełnienie do wykazu Heteroptera (Insecta: Hemiptera) Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” (Górny Śląsk). *Acta Entomologica Silesiana*, **9-10**: 53-55.
- HEBDA G. 2006. Heteropterans (Insecta: Heteroptera) on limestone quarries in the Chełm Area (Opole Silesia). (ss. 83-94). [W:] Nowak A., Hebda G. (red.): Biodiversity of quarries and pits. Opole Scientific Society, 3rd Department of Natural Sciences, Opole-Górzańskie.
- KASAP H., CROWSON R.A. 1976. On systematic relations of *Oomorphus concolor* (STURM) (Col., Chrysomelidae), with descriptions of its larva and of an aberrant Cryptocephalinae larva from Australia. *Journal of Natural History*, **10**: 99-112.
- KOLBE W. 1927. Beiträge zur schlesischen Käferfauna. *Zeitschrift für Entomologie*, **15**: 2-14.
- KONWERSKI SZ. 2023. Chrząszcze (Coleoptera). (ss. 260-293). [W:] GABRYŚ G., JERZAK L., MACIANTOWICZ M. (red.): W krainie sosny. Leśny Kompleks Promocyjny „Bory Lubuskie”. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra. 559 ss.
- KONWERSKI SZ., RUTKOWSKI T., ROSADZIŃSKI S. 2017. Nowe stanowiska *Corticeus bicoloroides* (ROUBAL, 1933) (Coleoptera: Tenebrionidae) w zachodniej Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **36** (4): 246-247.
- KONWERSKI SZ., SIENKIEWICZ P., PRZEWOŻNY M. 2015. Nowe dane o występowaniu chrząszczy (Coleoptera) z wybranych rodzin na terenie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Część III. *Wiadomości Entomologiczne*, **34** (4): 5-19.
- KUBISZ D. 2000. *Mordellochroa milleri* EMERY (Mordellidae), *Anaspis bohémica* SCHILSKY (Scraphitiidae) i *Corticeus bicoloroides* (ROUBAL) (Tenebrionidae) – nowe dla fauny Polski gatunki chrząszczy (Coleoptera: Tenebrionoidea). *Wiadomości Entomologiczne*, **19** (1): 9-14.
- KUBISZ D., GAWROŃSKI R., GUTOWSKI J.M., WANAT M. 2010. The *Mordellidae* (Coleoptera: Tenebrionoidea) of north-eastern Poland, a faunistic synopsis. *Polish Journal of Entomology*, **79**: 235-251.
- KUBISZ D., SZWAŁKO P. 1991. Nowe dla Podlasia i Puszczy Białowieskiej gatunki chrząszczy (Coleoptera). *Wiadomości Entomologiczne*, **10** (1): 5-14.
- KUŚKA A. 1995. Omomiłki (Coleoptera, Cantharidae): Cantharinae i Silinae Polski. *Monografie Fauny Polski*, **21**: 1-200.
- KUŚKA A. 1999. Ryjkowce (Coleoptera: Apionidae, Curculionidae) nowe i rzadkie dla fauny Górnego Śląska i terenów przyległych. *Acta Entomologica Silesiana*, **5-6**: 25-30.
- KUŚKA A. 2001. Ryjkowce (Coleoptera: Rhynchitidae, Apionidae, Nanophyidae, Curculionidae) terenów kserotermicznych Górnego Śląska. *Natura Silesiae Superioris*, **5**: 61-77.
- LASOŃ A., MILKOWSKI M. 2025. Nowe dane o rozmieszczeniu w Polsce *Stelidota geminata* (SAY, 1825) (Coleoptera: Nitidulidae). *Wiadomości Entomologiczne*, **44** (online 2N): 4-6.
- LIS B. 1994. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera) Kamiennej Góry w Ligocie Dolnej (Górny Śląsk). *Acta Entomologica Silesiana*, **2** (2): 25-30.
- LIS B., DANIELCZOK-DEMSKA T. 2001. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Insecta: Heteroptera) Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” (Górny Śląsk). *Natura Silesiae Superioris*, **5**: 53-59.
- MARCZAK D. 2020. Chrząszcze saproksyliczne głównych typów siedliskowych Puszczy Kampinoskiej – studium faunistyczno-ekologiczne. *Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa. Rozprawy i Monografie*, Sękocin Stary. 285 ss.
- MARCZAK D., KWIATKOWSKI A., MELKE A. 2023. Saproksyliczne kusakowate (Coleoptera: Staphylinidae) rezerwatu Budzisk w Puszczy Knyszyńskiej. *Acta Scientiarum Polonorum Silvorum Colendarum Ratio et Industria Lignaria*, **22** (1): 5-15.
- MAZUR M.A. 2006. Weevils (Coleoptera: Curculionoidea: Anthribidae, Apionidae, Curculionidae, Rhynchitidae) of selected excavations of Opole Silesia. (ss. 145-163). [W:] NOWAK A., HEBDA G. (red.): Biodiversity of quarries and pits. Opole Scientific Society. 200 ss.
- MAZUR M.A., OLBRYCHT T., SZEWKIENICZ A. 2015. Distributon of *Acallocrates colonnellii* (Coleoptera: Curculionidae) in Poland. *Chrońmy Przyrodę Ojczyzną*, **71** (2): 14-152.

- NIEDOJAD K. 2015. Chrząszcze (Coleoptera) Sudetów Środkowych. Część II. Nadrodzina Curculionoidea i uzupełnienie do nadrodziny Chrysomeloidea. *Przyroda Sudetów*, **18**: 141-164.
- PAWŁOWSKI J., KUBISZ D., MAZUR M. 2002. Coleoptera chrząszcze. (ss. 88-110). [W:] GŁOWACIŃSKI Z. (red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. IOP PAN, Kraków. 155 ss.
- PRZEWOŹNY M. 2012. *Hoshihananomia perlata* (SULZER, 1776) (Coleoptera: Mordellidae), gatunek nowy dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. *Wiadomości Entomologiczne* **31** (2): 125-126.
- RIEHN H. 1913. Ein für Deutschland neuer Käfer, sowie einige neue oder bemerkenswerte Fundorte deutscher Käfer (Col.). *Deutsche Entomologische Zeitschrift*, **1913**: 539-543.
- RUTA R., RUTKOWSKI T., SIENKIEWICZ P., WENDZONKA J. 2024. Wybrane grupy bezkręgowców rezerwatu „Bagno Kusowo”: pajęczaki, ważki, chrząszcze, żądłowki i motyle (Arachnidae, Odonata, Coleoptera, Hymenoptera: Aculeata, Lepidoptera). *Przegląd Przyrodniczy*, **35** (1): 51-103.
- RUTA R., ŻUK K. 2017. Potwierdzenie występowania *Hoshihananomia perlata* (Coleoptera: Mordellidae) w dolinie Odry po ponad 80 latach. *Przegląd Przyrodniczy*, **28** (3): 109-112.
- RUTKOWSKI L. 2004. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. 816 ss.
- SALMONOWICZ M. 2001. Nowe gatunki chrząszczy kusakowatych (Coleoptera, Staphylinidae) dla Pojezierza Mazurskiego. (ss. 24-26). [W:] Drugie Sympozjum Staphylinidae, Poznań – Jezioro.
- SCHOLZ R. 1934. *Cyphea curtula* Er. *Entomologische Blätter*, **30**: 221.
- SOLON J., BORZYSZKOWSKI J., BIDŁASIK M., RICHLING A., BADORA K., BALON J., BRZEZIŃSKA-WÓJCİK T., CHABUDZIŃSKI Ł., DOBROWOLSKI R., GRZEGORCZYK I., JODŁOWSKI M., KISTOWSKI M., KOT R., KRAŻ P., LECHNIO J., MACIAS A., MAJCHROWSKA A., MALINOWSKA E., MIGOŃ P., MYGA-PIĄTEK U., NITA J., PAPIŃSKA E., RODZIK J., STRZYŻ M., TERPIŁOWSKI S., ZIAJA W. 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, **91** (2): 143-170.
- SZAFRANIEC S., BUCHHOLZ L., CHACHUŁA P., JAROSIEWICZ G., LASOŃ A., ŁUSZCZAK M.J., RUTA R., SAPIEJA M., TREIT A., WOJAS T. 2023. Saproksyliczne chrząszcze (Coleoptera) projektowanego rezerwatu przyrody „Mała Puszcza Kleszczowska” na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. *Przegląd Przyrodniczy*, **34** (4): 15-42.
- SZAWARYN K. 2019. Nowe stwierdzenie *Hoshihananomia perlata* (SULZER, 1776) (Coleoptera: Mordellidae) z Suwalszczyzny. *Wiadomości Entomologiczne* **38** (3): 186-190.
- SZOŁTYS H., GRZYWOCZ J. 2014. Materiały do poznania entomofauny Polski – Coleoptera. *Acta Entomologica Silesiana*, **22** (online 009): 1-18.
- TRELLA T. 1929. Chrząszcze Przemysła i okolicy. Staphylinidae, Pselaphidae, Clavigeridae. *Polskie Pismo Entomologiczne*, **8** (1-4): 75-88.
- WANAT M. 2011. Biology and distribution of *Lixus punctiventris* BOHEMAN, 1835 (Coleoptera, Curculionidae) in Poland. *Weevil News*, **64**: 5 ss. (<http://www.curci.de>.)
- WANAT M., GUTOWSKI J.M., JAŁOSZYŃSKI P., KRATKY J., MAZUR M.A., SZYPUŁA J., TRNKA F. 2023. Nowe gatunki ryjkowców (Coleoptera: Curculionoidea) w Kotlinie Biebrzańskiej. *Wiadomości Entomologiczne*, **42** (online 8A): 58-64.
- WANAT M., MAZUR M.A., CELADYN R., JAŁOSZYŃSKI P., RUTA R., KAŻMIERCZAK M., MOCARSKI Z., SZYPUŁA J., SIENKIEWICZ P. 2016. Nowe dane o rozmieszczeniu 50 gatunków ryjkowców (Coleoptera: Curculionoidea) w Polsce. *Acta Entomologica Silesiana*, **24** (online 16): 1-20.
- WANAT M., RUTA R. 2018. Dwa gatunki ryjkowcowatych (Coleoptera: Curculionidae) nowe dla fauny Polski. *Wiadomości Entomologiczne*, **37** (3): 169-179.
- WANAT M., SZYPUŁA J., STAŃSKA M., HAJDAMOWICZ I. 2022. Nowe dane o rozmieszczeniu rzadkich gatunków ryjkowców (Coleoptera: Curculionoidea) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **41** (1): 11-20.
- WOJAS T. 2025. New records of alien beetle species (Insecta: Coleoptera) in southern Poland. *Wiadomości Entomologiczne*, **44** (online 16N): 40-42.

Wpłynęło: 30 sierpnia 2025

Zaakceptowano: 24 listopada 2025